

Vergaderjaar 2016–2017

33 625

Hulp, handel en investeringen

Nr. 243

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 februari 2017

In de aangenomen motie van de Kamerleden Mulder (CDA) en Smaling (SP) (Kamerstuk 34 550 XVII, nr. 24) (Handelingen II 2016/17, nr. 22, item 15) verzoekt u het kabinet om de mogelijkheden te onderzoeken van de oprichting van een nationaal platform voor hergebruik van medische apparatuur in ontwikkelingslanden.

Ziekenhuizen en klinieken in lage- en middeninkomenslanden ontbreekt het vaak aan noodzakelijke medische apparatuur om kwalitatief goede gezondheidszorg te kunnen bieden. In reactie hierop sturen Nederlandse particuliere instellingen afgeschreven of door fusies overbodige, maar nog goed functionerende, apparatuur vanuit Nederland naar gezondheidsinstellingen in lage- en middeninkomenslanden, met het doel verspilling in Nederland te voorkomen en noden in lage- en middeninkomenslanden te lenigen.

Deze vorm van hergebruik blijkt in de praktijk ingewikkelder dan het op het eerste gezicht lijkt. Daarbij spelen factoren een rol als:

- onvoldoende aansluiting tussen het Nederlandse aanbod en de reële vraag en behoeften vanuit lage- en middeninkomenslanden;
- onbekendheid met de regelgeving voor en soms hoge kosten van transport en importheffingen, waarvan donaties en medische apparatuur niet vanzelfsprekend worden vrijgesteld;
- gebrek aan capaciteit van medisch en technisch personeel voor de correcte en veilige toepassing en onderhoud van de apparatuur;
- gebrek aan budget voor regulier onderhoud en essentiële onderdelen;
- het effect van lokale omstandigheden op de medische apparatuur, zoals klimaat of onregelmatige stroomvoorziening;
- ontoegankelijkheid van de taalversies van handleidingen voor de ontvangende partij.

Indien bij een donatie onvoldoende rekening wordt gehouden met bovenstaande factoren, is de kans groot dat een dergelijke gift leidt tot

verspilling van financiële middelen en tijd, zowel in Nederland als in ontvangende landen. Daarnaast bestaan er potentiële risico's voor patiënten en kans op milieuschade als de apparatuur onjuist wordt afgevoerd. Om deze risico's te mitigeren heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) eind jaren '90 richtlijnen opgesteld voor hergebruik van medische apparatuur, die met regelmaat worden geactualiseerd¹. De richtlijnen worden door een groot aantal landen toegepast.

Het kabinet erkent het belang van coördinatie en uitwisseling van ervaringen tussen particuliere initiatieven op dit terrein. Dit is in lijn met de motie. Een (nationaal of internationaal) platform zou mogelijkheden kunnen bieden voor een marktplaats van vraag en aanbod tussen gezondheidsinstellingen, niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en bedrijven die apparatuur ontwikkelen en verkopen. Een dergelijk platform kan daarnaast adviseren bij donaties. Uitgangspunt hierbij is het leren van eerdere ervaringen en de richtlijnen van de WHO.

Het kabinet beschouwt de coördinatie van particuliere initiatieven op het terrein van ontwikkelingssamenwerking niet als een kerntaak van de overheid. Het kabinet is bereid particuliere, private en semipublieke initiatiefnemers te adviseren bij de oprichting van een (mogelijk nationaal) platform en de eerste stappen hiertoe te faciliteren.

Het kabinet zal daarom op korte termijn bijdragen aan de bevordering van de naleving van de WHO-richtlijnen. Deze richtlijnen zullen worden aangeboden aan relevante websites zoals www.kleinegoededoelen.nl en www.oneworld.nl/werelddoeners. Ook zullen zij worden verspreid via bestaande netwerken zoals de Top Sector Life Sciences & Health.

Indien de particuliere sector een initiatief neemt tot de vorming van een platform, kan het Ministerie van Buitenlandse Zaken adviserend optreden en bovendien een expert van de WHO uitnodigen voor een briefing aan betrokken organisaties.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

¹ WHO (2011): Medical device donations: considerations for solicitation and provision (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44568/1/9789241501408_eng.pdf).